

Najčastejšie chyby pri spracovaní miezd

Ing. Jana Kyselová, Head of GMS

Ing. Martina Švaňová, Payroll Manager

Dátum: 01.12.2022

Témy

- **Nepravidelný príjem a jeho vykazovanie v mesačných výkazoch pre Sociálnu poisťovňu**
- **Vykazovanie reálne odpracovaných dní u dohodárov v Zdravotnej poisťovni**
- **Správne určenie príjmu pri dohodároch (pravidelný vs. nepravidelný príjem)**
- **Spätné zvýšenie mesačnej mzdy a jej zahrnutie do miezd**
- **Spätné priznanie invalidného a starobného dôchodku a ich spracovanie v mzdách**
- **Prečerpanie dovolenky a jej vysporiadanie v mzdách**
- **Uplatnenie nezdaniteľných častí základu dane a daňového bonusu na dieťa počas roka**
- **Zdaňovanie zahraničných fyzických osôb – zamestnancov, platenie povinného poistenia**
- **Poskytovanie benefitov zo sociálneho fondu a ich správne zahrnutie do spracovania miezd**

Nepravidelný príjem a jeho vykazovanie v mesačných výkazoch pre Sociálnu poisťovňu

Výkaz poistného a príspevkov (§ 231 ods. 1 písm. f) zákona o sociálnom poistení

- Zamestnávateľ je povinný predkladať príslušnej pobočke sociálnej poisťovne *Výkaz poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie* (ďalej ako „VPP“) vrátane jeho prílohy za príslušný kalendárny mesiac v lehote splatnosti ním odvádzaného poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie napr. za:
  - ✓ zamestnancov s pravidelným/nepravidelným príjmom **po zániku** povinného poistenia/po skončení právneho vzťahu,
  - ✓ zamestnancov s právom na nepravidelný príjem, ktorým bol zúčtovaný príjem zo závislej činnosti **počas** trvania povinného dôchodkového poistenia alebo **po zániku** povinného dôchodkového poistenia,
  - ✓ zamestnancov v právnom vzťahu na základe **dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru** s právom na nepravidelný príjem, pričom vykazovanie sa vykonáva pri zániku právneho vzťahu na základe dohody

Nepravidelný príjem a jeho vykazovanie v mesačných výkazoch pre Sociálnu poisťovňu

- ✓ *Zamestnancov, ktorým bol v kalendárnom mesiaci zúčtovaný príjem plynúci z **neplatne skončeného** právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi a pod.*

Postup pri vykazovaní poisťného vo VPP

Vo výkaze zamestnávateľ uvádza obdobie, na ktoré pripadá pomerná časť zúčtovaného príjmu ako vymeriavací základ (ďalej ako „VZ“).

- V prípade zúčtovania príjmu **po zániku povinného poistenia** zamestnanca s pravidelným/nepravidelným príjmom sa **príjem pomerne rozpočíta na každý kalendárny mesiac** trvania tohto poistenia **v poslednom kalendárnom roku**
- V prípade zúčtovania príjmu zamestnancovi s nepravidelným príjmom **počas trvania dôchodkového poistenia sa príjem pomerne rozpočíta na každý kalendárny mesiac trvania tohto poistenia** (okrem mesiaca, v ktorom bol príjem zúčtovaný – s výnimkou, ak bol príjem zúčtovaný na výplatu za ten kalendárny mesiac, za ktorý sa súčasne zúčtováva) v poslednom kalendárnom roku okrem obdobia, za ktoré bolo zaplatené poistené na dôchodkové poistenie z maximálneho VZ

Nepravidelný príjem a jeho vykazovanie v mesačných výkazoch pre Sociálnu poisťovňu

PRÍKLADY vykazovania poistného vo VPP

- **Zamestnanci s pravidelným/nepravidelným príjmom, pri vyplatení príjmu po ZÁNIKU povinného poistenia**

Príklad

Zamestnanec skončil pracovný pomer u zamestnávateľa k 31.03.2022. Za mesiac január mu bol vyplatený príjem 1 000 €, za mesiac február 1 000 € a za mesiac marec 2022 príjem vo výške 7 931 €. Pri spracovaní miezd za mesiac jún 2022 (po zániku povinného poistenia) mu bola doplatená odmena vo výške 850 €.

Registračné povinnosti voči SP:

Zamestnávateľ nemá žiadne registračné povinnosti voči SP z dôvodu vyplatenia príjmu po zániku poistenia – to znamená, že zamestnanca do registra Sociálnej poisťovne neprihlasuje.

Vykazovacie povinnosti voči SP:

Pomerná časť príjmu, ktorá sa rozpočíta na mesiace, kedy trvalo povinné poistenie zamestnanca v poslednom kalendárnom roku je vo výške **283,33 €** (850 : 3). Za mesiace január 2022 a február 2022 zamestnávateľ odvedie za zamestnanca poistné na povinné nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie,

Nepravidelný príjem a jeho vykazovanie v mesačných výkazoch pre Sociálnu poisťovňu

v nezamestnanosti z vymeriavacieho základu 283,33 € a za zamestnávateľa poistné na povinné nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti, rezervný fond solidarity, úrazové poistenie a garančné poistenie z vymeriavacieho základu vo výške 283,33 € . Za mesiac marec 2022 zamestnávateľ odvedie poistné LEN na úrazové poistenie z vymeriavacieho základu 283,33 €, keďže v tomto mesiaci už boli odvedené odvody z maximálneho VZ.

V hlavičke VPP zamestnávateľ uvedie:

- Číslo výkazu v tvare: „07992022“
- Splatnosť poistného je 8.8.2022

Nepravidelný príjem a jeho vykazovanie v mesačných výkazoch pre Sociálnu poisťovňu

PRÍKLADY vykazovania poistného vo VPP

- **Zamestnanci s nepravidelným príjmom, pri vyplatení príjmu počas TRVANIA povinného poistenia**

Príklad

Štatutár je registrovaný v sociálnej poisťovni ako zamestnanec s nepravidelným príjmom od 01.01.2022. Odmenu má vyplácanú nepravidelne (raz za pol roka). Pri spracovaní miezd za mesiac jún 2022 mal vyplatenú odmenu vo výške 12 000 €.

Vykazovacie povinnosti voči SP:

Za mesiace január až jún 2022 ešte nemal vyplatenú žiadnu odmenu štatutára, to znamená, že nebolo odvedené žiadne poistné na dôchodkové poistenie, preto sa odmena rozpočíta na všetky mesiace, kedy trvá povinné poistenie v príslušnom kalendárnom roku a poistné sa odvedie za každý mesiac z vymeriavacieho základu vo výške **2 000,00 €** ($12000 : 6$), čo zároveň predstavuje pomernú časť príjmu na jeden mesiac. Za mesiace január 2022 až jún 2022 zamestnávateľ odvedie za zamestnanca poistné na povinné dôchodkové poistenie a za zamestnávateľa poistné na povinné dôchodkové poistenie, rezervný fond solidarity.

Nepravidelný príjem a jeho vykazovanie v mesačných výkazoch pre Sociálnu poisťovňu

V hlavičke VPP zamestnávateľ uvedie:

- Číslo výkazu v tvare: „07992022“
- Splatnosť poisťného je 8.8.2022

Nepravidelný príjem a jeho vykazovanie v mesačných výkazoch pre Sociálnu poisťovňu

PRÍKLADY vykazovania poistného vo VPP

- **Zamestnanci s nepravidelným príjmom - DOHODY, pri vyplatení príjmu počas TRVANIA povinného poistenia**

VZ = priemerný mesačný príjem určený ako *podiel* úhrnu zúčtovaných a vyplatených príjmov počas trvania dohody a počtu mesiacov trvania právneho vzťahu na základe dohody

Splatnosť poistného:

- a) do 8. dňa druhého kalendárneho mesiaca**, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom právny vzťah zanikol, alebo
- b) do 8. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci**, v ktorom sa príjem vyplatil, ak bol vyplatený po uplynutí lehoty splatnosti v zmysle písmena a).

Odvody = platia sa odvody na dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a rezervný fond solidarity (výnimky !)

Nepravidelný príjem a jeho vykazovanie v mesačných výkazoch pre Sociálnu poisťovňu

PRÍKLADY vykazovania poistného vo VPP

Príklad

Zamestnanec má uzatvorenú dohodu o vykonaní práce (nepravidelná) od 01.4.2022 do 29.4.2022. Odmena bola zamestnancovi vyplatená po odovzdaní a ukončení práce pri spracovaní miezd za mesiac apríl 2022. Výška odmeny je 800 €.

Vykazovacie povinnosti voči SP:

Nakoľko trvanie dohody bolo do jedného mesiaca, odmena sa bude rozpočítavať do jedného mesiaca, t.j. mesiaca apríl 2022. Vymeriavací základ pre platenie poistného za mesiac apríl 2022 bude vo výške **800 €** ($800 / 1$). Za mesiac apríl 2022 zamestnávateľ odvedie za zamestnanca poistné na povinné dôchodkové poistenie a za zamestnávateľa poistné na povinné dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a rezervný fond solidarity zo sumy **800 €**.

Nepravidelný príjem a jeho vykazovanie v mesačných výkazoch pre Sociálnu poisťovňu

V hlavičke VPP zamestnávateľ uvedie:

- Číslo výkazu v tvare: „05992022“
- Splatnosť poisťného je 8.6.2022

Vykazovanie reálne odpracovaných dní u dohodárov v Zdravotnej poisťovni

- ✓ Za zamestnanca sa na účely zdravotného poistenia považuje fyzická osoba, ktorá vykonáva zárobkovú činnosť na základe právneho vzťahu, ktorý jej zakladá nárok **na príjem zo závislej činnosti podľa § 5 ods. 1 písm. a) až h), k) a m) ods. 2 a 3 Zákona o dani z príjmov**,
- ✓ Z uvedeného vyplýva, že za takúto osobu sa považuje aj zamestnanec (dohodár), ktorý vykonáva zárobkovú činnosť s nárokom na odmenu na základe *dohody o vykonaní práce a dohody o pracovnej činnosti*.
- ✓ Dohodári majú pri registrácii do zdravotnej poisťovne **osobitné** postavenie – zamestnávateľ ich prihlasuje LEN na dni, ktoré **reálne odpracujú** (za ktoré poberajú príjem). Na dni, kedy nie je vykonávaná závislá činnosť na dohodu, sa nahliada ako na dni, kedy osoba nie je na účely zdravotného poistenia považovaná za zamestnanca, **s výnimkou:**
  - dní, kedy činnosť nie je vykonávaná z titulu čerpania **nepretržitého odpočinku v týždni**; ide presne 2 dni po sebe nasledujúce zo 7 po sebe nasledujúcich dní,
  - kalendárnych dní **PN, OČR, MD**, kedy sa osoba pracujúca na dohodu považuje za zamestnanca.

Vykazovanie reálne odpracovaných dní u dohodárov v Zdravotnej poisťovni

- dní, kedy činnosť nie je vykonávaná z titulu čerpania **nepretržitého odpočinku v týždni**; ide presne 2 dni po sebe nasledujúce zo 7 po sebe nasledujúcich dní,
- kalendárnych dní **PN, OČR, MD**, kedy sa osoba pracujúca na dohodu považuje za zamestnanca.

PRIHLÁSENIE DO ZP - POVINNOSTI ZAMESTNÁVATEĽA:

- **do 8 pracovných dní** – ak bude zamestnanec (dohodár) vykonávať prácu pravidelne každý deň; ide o tzv. *pravidelnú dohodu na účely ZP* – pracuje 5 dní za sebou a 2 dni po sebe čerpá nepretržitý odpočinok v týždni; dohodár bude evidovaný v ZP po celú dobu trvania dohody, teda aj počas dní nepretržitého odpočinku
- **do konca nasledujúceho kalendárneho mesiaca** – ak bude zamestnanec (dohodár) vykonávať prácu nepravidelne, teda len v niektoré dni v týždni; ide o tzv. *nepravidelnú dohodu na účely ZP* – nepracuje 5 dní za sebou a v takomto prípade bude zamestnanec registrovaný v ZP len počas dní, ktoré reálne odpracoval; ak nemá iného platiteľa poistného, je povinný sa nahlásiť v ZP ako SAMOPLATITEĽ !

Najčastejšie chyby:

- **Nevykazovanie reálne odpracovaných dní v zmysle riadne vykázanjej dochádzky zamestnanca, príp. vôbec**

Vykazovanie reálne odpracovaných dní u dohodárov v Zdravotnej poisťovni

Príklad

Zamestnanec pracuje u zamestnávateľa v právnom vzťahu dohody o pracovnej činnosti, ktorá bola uzatvorená od 1.1.2022 do 30.04.2022. Prácu vykonáva každý utorok v týždni. Výška jeho pravidelnej mesačnej odmeny je 100 €. Odo dňa 22.3.2022 do 31.3.2022 bol zamestnanec PN. Aké sú oznamovacie povinnosti zamestnávateľa za mesiac marec 2022 ?

Zamestnávateľ je povinný oznámiť zdravotnej poisťovni zmenu platiteľa poisťného najneskôr do 30.4.2022, vzhľadom na skutočnosť, že ide na účely zdravotného poistenia o nepravidelnú dohodu. Vykazovanie dní bude nasledovné:

Kód zmeny: 2D	Platnosť zmeny: Z	Dátum: 01.03.2022
Kód zmeny: 2D	Platnosť zmeny: K	Dátum: 01.03.2022
Kód zmeny: 2D	Platnosť zmeny: Z	Dátum: 08.03.2022
Kód zmeny: 2D	Platnosť zmeny: K	Dátum: 08.03.2022
Kód zmeny: 2D	Platnosť zmeny: Z	Dátum: 15.03.2022
Kód zmeny: 2D	Platnosť zmeny: K	Dátum: 15.03.2022
Kód zmeny: 2D	Platnosť zmeny: Z	Dátum: 22.03.2022
Kód zmeny: 1O	Platnosť zmeny: Z	Dátum: 22.03.2022
Kód zmeny: 1O	Platnosť zmeny: K	Dátum: 31.10.2022

Správne určenie príjmu pri dohodároch (pravidelný vs. nepravidelný príjem)

- správne určenie príjmu (pravidelný/nepravidelný) pri dohodách o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru má priamy vplyv na **rozsah platenia poistného** na účely zdravotného a sociálneho poistenia,
- podmienky odmeňovania je potrebné dohodnúť **písomne** priamo v texte dohody, a to tak, aby bolo jednoznačné, či bude odmena vyplácaná **pravidelne** každý mesiac (vždy po odovzdaní určitej časti pracovnej úlohy) alebo **nepravidelne** (napr. raz štvrťročne, polročne alebo až po odovzdaní celej pracovnej úlohy).

Dohoda s pravidelným príjmom

- ✓ Dohoda o pracovnej činnosti, Dohoda o brigádnickej práci študenta, ktorá je uzatvorená na **dlhšie** obdobie ako jeden kalendárny mesiac
- ✓ Dohoda o vykonaní práce, ktorá je uzatvorená na **dlhšie** obdobie ako jeden kalendárny mesiac (odmena bude vyplácaná každý mesiac)

Správne určenie príjmu pri dohodároch (pravidelný vs. nepravidelný príjem)

Dohoda s nepravidelným príjmom

- ✓ Dohoda o pracovnej činnosti, Dohoda o brigádnickej práci študenta, Dohoda o vykonaní práce, ktorá je uzatvorená na **menej** ako jeden kalendárny mesiac, alebo **na** jeden kalendárny mesiac
- ✓ Dohoda o vykonaní práce, ktorá je uzatvorená na **dlhšie** obdobie ako jeden kalendárny mesiac (odmena bude vyplácaná napr. 1 x za 2 mesiace)
- ✓ Dohoda o vykonaní práce, ktorá je uzatvorená na **dlhšie** obdobie ako jeden kalendárny mesiac (odmena bude vyplatená až po skončení a odovzdaní práce)

Príklad

Zamestnanec má uzatvorenú dohodu o pracovnej činnosti od 01.5.2022 do 29.5.2022. Posúďte, či ide o dohodu s nárokom na pravidelný alebo nepravidelný príjem ?

Správne určenie príjmu pri dohodároch (pravidelný vs. nepravidelný príjem)

Nakoľko je dohoda o pracovnej činnosti uzatvorená na obdobie menej ako jeden kalendárny mesiac, ide o dohodu s nárokom na nepravidelný príjem.

Príklad

Zamestnanec má uzatvorenú dohodu o vykonaní práce od 01.3.2022 do 29.5.2022. V texte dohody je uvedené, že odmena bude splatná až po dokončení a odovzdaní práce. Posúďte, či ide o dohodu s nárokom na pravidelný alebo nepravidelný príjem ?

Nakoľko je v dohode uvedené, že odmena bude zamestnancovi vyplatená až po dokončení a odovzdaní práce, hoci je uzatvorená na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny mesiac, ide o dohodu s nárokom na nepravidelný príjem.

Príklad

Zamestnanec – študent má uzatvorenú dohodu o brigádnickej práci študenta od 01.2.2022 do 30.09.2022. Posúďte, či ide o dohodu s nárokom na pravidelný alebo nepravidelný príjem ?

Nakoľko je dohoda o brigádnickej práci študenta uzatvorená na obdobie dlhšie ako jeden kalendárny mesiac, ide o dohodu s nárokom na pravidelný príjem.

Správne určenie príjmu pri dohodároch (pravidelný vs. nepravidelný príjem)

Najčastejšie chyby:

- Nesprávne určovanie druhu príjmu pri dohodách vs nesprávne nastavenie poist. odvodov
- Neuvádzanie dohodára s pravidelným mesačným príjmom do Mesačného výkazu poistného a príspevkov (správne má byť: ak v danom mesiaci nedosiahol príjem, vykazuje sa nulový príjem)
- Nesprávny vymeriavací základ dohodára s nepravidelným príjmom vo Výkaze poistného a príspevkov (správne má byť: uvádza sa priemerný mesačný príjem t.j. podiel súčtu všetkých zúčtovaných príjmov zo závislej činnosti počas trvania dohody a počtu mesiacov trvania dohody; v prípade, že dohodár nemal zúčtovaný žiadny príjem, uvádza sa nulový VZ s príslušným počtom kalendárnych dní)

Spätné zvýšenie mesačnej mzdy a jej zahrnutie do miezd

Ak zamestnávateľ zistí chyby pri výpočte mesačnej mzdy, je povinný zistenú chybu odstrániť. Opravu môže vykonať dvoma spôsobmi:

1. Oprava miezd novým výpočtom

- Oprava musí byť zaevidovaná vo všetkých mzdových a účtovných dokladoch (napr. mzdový list, rekapitulácia miezd, výplatné pásky a iné)
- Zamestnávateľ má po oprave chýb povinnosť zaslať nové opravné výkazy do príslušných inštitúcií a vzniknuté rozdiely vyrovať (nedoplatok – doplatiť, preplatok – dohodnúť sa s príslušnými inštitúciami o spôsobe vyrovnania); nedoplatok/preplatok vysporiadať aj voči zamestnancovi

2. Oprava miezd v najbližšom výplatnom termíne zamestnávateľa

- Opravu je možné vykonať, ale len na základe dohody so zamestnancom
- Opravu je možné vykonať zaúčtovaním vzniknutého rozdielu, ktorý bude súčasťou hrubej mzdy
- Zamestnávateľ neopravuje pôvodne zaslané výkazy do príslušných inštitúcií

Najčastejšie chyby:

- **Pri oprave mzdy v najbližšom výplatnom termíne zamestnávateľ nedisponuje súhlasom zamestnanca**
- **Ak je oprava na rozhraní kvartálu – oprava má vplyv na výpočet priemerného zárobku/nie vždy sa to zohľadňuje**

Spätné priznanie invalidného a starobného dôchodku a ich spracovanie v mzdách

Spätné priznaný invalidný dôchodok (viac ako 70%) / povinnosti voči Sociálnej poisťovni

- Zamestnávateľ neplatí poistenie v nezamestnanosti za zamestnanca, ktorému bol priznaný starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, alebo invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť **o viac ako 70%**
- Ak má zamestnanec priznaný invalidný dôchodok do 70% = zamestnávateľ NIČ neopravuje, odvody naďalej platí v plnej výške
- Od **1.1.2020** je na účely platenia poistného rozhodujúci **deň vydania rozhodnutia o priznaní dôchodku**; do 31.12.2019 to bol **deň priznania dôchodku**

Najčastejšie chyby:

- **Nemožno nastaviť platenia odvodov bez poistenia v nezamestnanosti skôr ako bude mať zamestnávateľ rozhodnutie o invalidnom dôchodku**
- **Oneskorené oznamovanie tejto skutočnosti zo strany zamestnanca**
- **Oprava odvodov sa nevykoná**

Spätné priznanie invalidného a starobného dôchodku a ich spracovanie v mzdách

Spätné priznaný invalidný dôchodok (viac ako 70%) / povinnosti voči Sociálnej poisťovni

Príklad

Rozhodnutie o invalidite (viac ako 70 %) bolo zamestnancovi vydané dňa 25.03.2022. Vymeriavací základ na platenie poistného za mesiac marec 2022 (31 dní) = 2 000 € , 1% z toho = 20 €. Povinnosti zamestnávateľa sú nasledovné:

Zamestnanec mal priznaný invalidný dôchodok od 25. dňa príslušného mesiaca, z čoho vyplýva, že poistné na poistenie v nezamestnanosti sa platí len za 25 dní, t.j. od 1.1.2022 – do 25.03.2022.

Výpočet:

$$20 : 31 \times 25 = 16,12 \text{ €}$$

Spätné priznanie invalidného a starobného dôchodku a ich spracovanie v mzdách

Možnosti opravy

1. Oprava sa vykoná spätnou opravou miezd v každom mesiaci

- Zamestnávateľ otvorí každý mesiac, kde zamestnanec/zamestnávateľ platili plné odvody – prepočíta nanovo mzdy z dôvodu neplatenia poistenia v nezamestnanosti
- Po oprave mzdy zašle do príslušných inštitúcií opravný výkaz/daňový prehľad (do SP, Daňový úrad)
- Následne po oprave požiada zamestnávateľ Sociálnu poisťovňu prostredníctvom o vrátenie poistného bez právneho nároku prostredníctvom žiadosti (za zamestnanca aj za zamestnávateľa)
- Na daňovom úrade doplatí daň zo závislej činnosti
- Rozdiel vo mzde zamestnávateľ doplatí zamestnancovi

2. Oprava sa vykoná manuálnou opravou mesačných výkazov v sociálnej poisťovni

- Zamestnávateľ opraví manuálne mesačné výkazy poistného priamo v pobočke Sociálnej poisťovne za každý mesiac cez Manuálny vstup tým, že vynuluje u zamestnanca VZ na poistenie v nezamestnanosti

Spätné priznanie invalidného a starobného dôchodku a ich spracovanie v mzdách

Možnosti opravy

2. Oprava sa vykoná manuálnou opravou mesačných výkazov v Sociálnej poisťovni

- Mesačný výkaz sa nanovo prepočíta, čím vzniknú rozdiely na poistnom
- Následne zamestnávateľ požiada o vrátenie preplatkov na poistnom bez právneho nároku za zamestnanca aj zamestnávateľa Sociálnu poisťovňu prostredníctvom žiadosti o vrátenie poistného
- Zamestnávateľ v najbližšom výplatnom termíne zamestnávateľa (pri najbližšom výpočte miezd) vráti preplatok na poistnom zamestnancovi; tým, že preplatok zvyšuje základ dane, daň sa vysporiada, preto nebude potrebné posielat' opravné prehľadky za jednotlivé mesiace na daňový úrad

Spätne priznanie invalidného a starobného dôchodku a ich spracovanie v mzdách

Spätne priznaný invalidný dôchodok / povinnosti voči Zdravotnej poisťovni

- Na rozdiel od Sociálnej poisťovne v Zdravotnej poisťovni je potrebné opraviť odvody od vtedy, **odkedy bol zamestnancovi dôchodok priznaný spätne**, teda nie odo dňa vydania rozhodnutia
- Opravy sa teda môžu vykonávať za pomerne dlhšie časové obdobie; platia sa **polovičné** odvody

Možnosti opravy

1. Oprava sa vykoná spätnou opravou miezd v každom mesiaci

- Zamestnávateľ otvorí každý mesiac, kde zamestnanec/zamestnávateľ platili plné odvody – prepočíta nanovo mzdy z dôvodu platenia polovičných zdravotných odvodov
- Po oprave mzdy zašle do príslušných inštitúcií opravný výkaz/daňový prehľad (do ZP, Daňový úrad)
- Následne po oprave požiada zamestnávateľ Zdravotnú poisťovňu o vrátenie poistného zaplateného bez právneho nároku prostredníctvom žiadosti (za zamestnanca aj za zamestnávateľa), alebo sa so ZP dohodne na ponížení odvodov v najbližšej mzde
- Na daňovom úrade doplatí daň zo závislej činnosti
- Rozdiel vo mzde zamestnávateľ doplatí zamestnancovi

Spätné priznanie invalidného a starobného dôchodku a ich spracovanie v mzdách

Možnosti opravy

2. Oprava sa vykoná manuálnou opravou – zaslaním aditívnych výkazov do Zdravotnej poisťovne

- Zamestnávateľ opraví manuálne mesačné výkazy poistného priamo v pobočke Zdravotnej poisťovne za každý mesiac tým, že zamestnanca uvedie na 2 riadkoch :
- Prvý riadok : uvedie mínusové hodnoty VZ , plné odvody za zamestnanca, plné odvody za zamestnávateľa
- Druhý riadok: uvedenie plusové hodnoty VZ, polovičné odvody za zamestnanca, polovičné odvody za zamestnávateľa
- Následne zamestnávateľ požiada o vrátenie preplatkov na poistnom bez právneho nároku za zamestnanca aj zamestnávateľa Zdravotnú poisťovňu prostredníctvom žiadosti o vrátenie poistného alebo si odvody poníži poistné v ďalšom mesiaci po dohode so ZP
- Zamestnávateľ v najbližšom výplatnom termíne zamestnávateľa (pri najbližšom výpočte miezd) vráti preplatok na poistnom zamestnancovi; tým, že preplatok zvyšuje základ dane, daň sa vysporiada, preto nebude potrebné posielat' opravné prehľady za jednotlivé mesiace na daňový úrad

Opravy spätne priznaného starobného dôchodku sa robia obdobe. !

Prečerpanie dovolenky a jej vysporiadanie v mzdách

Zrážka zo mzdy § 131 ods. 2 ZP

- Zamestnávateľ je oprávnený zraziť zo mzdy zamestnanca sumu náhrady mzdy za dovolenku, na ktorú zamestnanec stratil nárok, príp. na ktorú mu nárok nevznikol, aj bez jeho súhlasu

Vrátenie poistného pri prečerpanej dovolenke

- Povinnosť zamestnanca vrátiť zamestnávateľovi vyplatenú náhradu mzdy za prečerpanú dovolenku má vplyv aj na vykazovanie poistného na sociálne a zdravotné poistenie a vykazovanie daňovej povinnosti

Sociálna poisťovňa – usmernenie SP zo dňa 24.11.2014

- „V situácií „prečerpanej dovolenky“ je VZ na platenia poistného na sociálne poistenie suma príjmu zo závislej činnosti znížená o náhradu mzdy za dovolenku, na ktorú zamestnancovi nevznikol nárok, minimálne ale **nulový** vymeriavací základ. Uvedené platí pre VZ za kalendárny mesiac, v ktorom zamestnávateľ vykoná vysporiadanie v súvislosti s „prečerpanou dovolenkou“
- V zmysle vyššie uvedeného teda platí, že zdaniteľný príjem, základ dane nemôžu byť v **mínusovej hodnote**

Prečerpanie dovolenky a jej vysporiadanie v mzdách

- V prípade, ak v dôsledku zrazenia náhrady mzdy za prečerpanú dovolenku je výsledný VZ záporný za kalendárny mesiac, za ktorý sa zráža, zamestnávateľ nemôže vysporiadať poisťné v aktuálnom zúčtovaní výplat, ale požiada SP o vrátenie poisťného bez právneho nároku prostredníctvom „*Žiadosti o vrátenie poisťného*“. Zároveň je povinný zaslať opravné Mesačné výkazy poisťného a príspevkov, príp. opravné Výkazy poisťného a príspevkov a to za celé obdobie, ktorého sa vrátenie poisťného týka

Prečerpanie dovolenky a jej vysporiadanie v mzdách

Zdravotná poisťovňa - § 25 ods. 1 písm. h) zákona o ZP

- Zdravotná poisťovňa je povinná vrátiť sumu preddavku na poistné, nedoplatku alebo úrokov z omeškania zaplatených bez právneho nároku ....
- Prostredníctvom opravných, príp. aditívnych výkazov
- Povinnosť zamestnanca vrátiť zamestnávateľovi vyplatenú náhradu mzdy za prečerpanú dovolenku má vplyv aj na vykazovanie VZ na ZP; rozdiel vo výške odvedených preddavkov môže zamestnávateľ po dohode so ZP vysporiadať aj **v aktuálnom mesačnom období** = t.z., že výšku VZ uvádzaného v riadnom mesačnom výkaze poníži o sumu náhrady mzdy za prečerpanú dovolenku, avšak tiež **LEN** do hodnoty **nula**; v prípade že výsledkom bude záporná hodnota – je potrebné zaslať aditívne výkazy ; ZP vyžadujú zaslať aj písomné oznámenie s uvedením mena zamestnanca s popisom úpravy jeho VZ vo výkaze
- Žiadosť o vrátenie poistného bez právneho nároku alebo použiť zápočet

Prečerpanie dovolenky a jej vysporiadanie v mzdách

Daňový úrad

- Pri vykonaní zrážky zo mzdy za účelom vrátenia náhrady mzdy za prečerpanú dovolenku sa oprava daňovej povinnosti vykoná v aktuálnom spracovaní miezd:

hrubý príjem zamestnanca – stornovaná suma náhrady za preč.dov. – poistné – vypočítaná daňová povinnosť

- Uvedené platí pod podmienkou, že zdaniteľná mzda zamestnanca nebude **záporná**; vypočítaná daňová povinnosť sa uvedenie do Prehľadu v tom mesiaci, kedy sa vykonáva oprava – spätne sa neposielajú opravné prehľady

Záver:

Ak nie je možné vykonať zrážku náhrady mzdy za prečerpanú dovolenku v spracovaní výplat (záporná mzda), zamestnávateľ môže v vrátenie poistného požiadať Sociálnu poisťovňu a Zdravotnú poisťovňu. Ak by bolo zamestnancovi vrátené poistné za predchádzajúce zdaňovacie obdobia, toto poistné sa zdaní v mesiaci skutočného vyplatenia zamestnancovi a uvedené sa uvedie do mesačného prehľadu za ten kal. Mesiac a preddavky sa zrazia a odvedú fin. správe.

Uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu na dieťa počas roka

Právne predpisy:

- Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (§ 36)

Všeobecné pravidlá

- Nárok na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka ako aj nároku na uplatnenie daňového bonusu na dieťa počas roka je výlučne na rozhodnutí zamestnanca.
- Uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane a daňového bonusu zamestnanec žiada prostredníctvom predpísaného vzoru tlačíva vydaného FRSR - Vyhlásenia, ktoré zamestnanec doručí zamestnávateľovi.
- Zamestnanec, ktorý si chce uplatňovať **daňový bonus u zamestnávateľa**, je povinný preukázať splnenie podmienok na priznanie daňového bonusu.
- Ak si zamestnanec neuplatňuje nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka a daňový bonus na dieťa/deti v priebehu zdaňovacieho obdobia – kalendárneho roka, tak má nárok na uplatnenie **týchto daňových zvýhodnení buď v rámci ročného zúčtovania dane alebo daňového priznania**.

Uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu na dieťa počas roka

Najčastejšie prípady v praxi – príklady:

- Zamestnanec predložil zamestnávateľovi Vyhlásenie pre uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka v januári, zamestnávateľ však zabudol zohľadniť uplatnenie tohto nároku pri spracovaní miezd za január. Ako má zamestnávateľ postupovať v tomto prípade?
- Novoprijatý zamestnanec požiadal zamestnávateľa o uplatnenie daňového bonusu na dieťa počnúc mesiacom marec. Zamestnávateľ prijal od zamestnanca podpísané Vyhlásenie a aj potvrdenie o návšteve školy dieťaťa. Zamestnávateľ uplatnil daňový bonus zamestnancovi pri spracovaní miezd za marec. V apríli však zamestnanec informoval svojho zamestnávateľa, že mu nárok na daňový bonus nevznikol počnúc marcom, lebo daňový bonus na dieťa si uplatňuje manželka. Ako má zamestnávateľ postupovať v tomto prípade?
- Slovenská spoločnosť zamestnáva rakúskeho občana, ktorý sa pre daňové účely považuje za daňového nerezidenta na Slovensku. Tento zamestnanec si uplatňuje nárok na daňový bonus u svojho zamestnávateľa počas roka. Tento zamestnanec má však v Rakúsku aj iné príjmy a po vyhodnotení jeho celoročných príjmov (príjmov zo SR a aj Rakúska) za príslušný kalendárny rok sa zistí, že príjmy zo zdrojov na území SR tvoria len 70 % (zákonná podmienka je najmenej 90 % zo všetkých príjmov tohto daňovníka, ktoré mu plynú zo zdrojov na území SR a zo zdrojov v zahraničí). Ako postupovať v tomto prípade?

Zahraničné fyzické osoby z EÚ pracujúce v SK firme

Poistné odvody

Právne predpisy:

- Nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia
- Zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení v znení neskorších predpisov

Základné pravidlo: Osoba vykonávajúca činnosť ako zamestnanec v príslušnom členskom štáte podlieha právnym predpisom tohto členského štátu. Pre platenie povinných poistných odvodov v prípade zahraničnej fyzickej osoby z EÚ je teda rozhodujúce správne určenie EÚ krajiny, v ktorej sa majú platiť povinné poistné odvody na zdravotné a sociálne poistenie.

Najčastejšia chyba: Zahraničná fyzická osoba z EÚ je prihlásená na verejné zdravotné a sociálne poistenie na Slovensku len na základe existencie pracovnej zmluvy uzatvorenej so slovenským zamestnávateľom.

Zahraničné fyzické osoby z EÚ pracujúce v SK firme

Platenie daní

- **Bydlisko** je miesto (krajina), kde sa osoba väčšinou zdržiava, kde má rodinu, majetok, centrum svojich životných záujmov. To, že osoba má v niektorej krajine trvalý pobyt automaticky neznamena, že má aj v tejto krajine trvalé bydlisko.
- **!!!Výkon práce pre slovenského zamestnávateľa v EÚ krajine bydliska zahraničnej FO môže viesť k plateniu povinných poistných odvodov v krajine bydliska FO a nie na Slovensku!!!**

Ktoré oblasti treba preskúmať pri platení poistných odvodov za zahraničnú FO z EÚ (?)

- V ktorej krajine bude zahraničná fyzická osoba z EÚ mať svoje bydlisko? Bude to Slovensko alebo iná EÚ krajina?
- Ak zahraničná fyzická osoba z EÚ bude mať bydlisko v inej EÚ krajine, tak bude fyzicky pracovať len na Slovensku alebo aj v krajine svojho bydliska?
- Bude zahraničná fyzická osoba z EÚ pracovať len pre slovenského zamestnávateľa, alebo bude vykonávať prácu aj pre iného zahraničného zamestnávateľa?

Zahraničné fyzické osoby z EÚ pracujúce v SK firme

Poistné odvody

Najčastejšie prípady, kedy sa povinné poistné odvody majú platiť na Slovensku:

- EÚ fyzická osoba má svoje bydlisko na Slovensku (tzn. presťahovala na Slovensko), má uzatvorenú pracovnú zmluvu so slovenským zamestnávateľom, prácu fyzicky vykonáva na Slovensku.
- EÚ fyzická osoba má svoje bydlisko v inej EÚ krajine (napr. žije v Rakúsku), má uzatvorenú pracovnú zmluvu so slovenským zamestnávateľom, denne dochádza za prácou na Slovensko.

Najčastejšie prípady, kedy sa povinné poistné odvody majú platiť v inej EÚ krajine:

- EÚ fyzická osoba má bydlisko v inej EÚ krajine (napr. žije v Rakúsku), má uzatvorenú pracovnú zmluvu so slovenským zamestnávateľom, prácu fyzicky vykonáva aj z domu (v rozsahu 40 %) a aj z kancelárie slovenského zamestnávateľa (v rozsahu 60 %).
- EÚ fyzická osoba má bydlisko v inej EÚ krajine (napr. žije v Českej republike), má uzatvorenú pracovnú zmluvu na čiastočný pracovný úväzok so slovenským zamestnávateľom (30 %) a na čiastočný pracovný úväzok s českým zamestnávateľom (70 %), prácu teda vykonáva súbežne v dvoch krajinách.

Zahraničné fyzické osoby z EÚ pracujúce v SK firme

Poistné odvody

Príklad č. 1:

- Francúzsky občan získal lukratívnu pracovnú ponuku v slovenskej firme na 2 roky. Francúzsky občan sa rozhodol presťahovať s celou svojou rodinou na Slovensko (predpokladáme, že u neho dochádza k zmene krajiny jeho bydliska) a na Slovensku bude fyzicky pracovať. V ktorej krajine bude francúzsky občan povinne poistený na zdravotné a sociálne poistenie? Vo Francúzsku alebo na Slovensku?

Príklad č. 2:

- Slovenská IT firma zamestnala nemeckého občana na pracovnú zmluvu. Slovenská firma sa dohodla s týmto nemeckým občanom, že v rámci pracovného týždňa 3 dni môže pracovať z domu v Nemecku a 2 dni musí pracovať z kancelárie, ktorá sa nachádza na Slovensku. V ktorej krajine bude nemecký občan povinne poistený na zdravotné a sociálne poistenie? Na Slovensku alebo v Nemecku?

Príklad č. 3:

- Český občan sa zamestnal na čiastočný pracovný úväzok v slovenskej firme, do ktorej bude fyzicky dochádzať za prácou 2-krát do týždňa. Zvyšné dni bude pracovať v ČR u svojho českého zamestnávateľa. Vznikne slovenskej firme prihlásiť tohto občana na verejné zdravotné a sociálne poistenie na Slovensku?

Zahraničné fyzické osoby z EÚ pracujúce v SK firme

Platenie daní

Právne predpisy:

- Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov
- Zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia uzatvorené medzi Slovenskou republikou a príslušným EÚ štátom

Základné pravidlo: Platenie dane z príjmov zo závislej činnosti v krajine zdroja (fyzického výkonu práce v SR) alebo v krajine daňovej rezidencie zahraničnej FO, ak sa práca fyzicky vykonáva mimo SR alebo v krajine daňovej rezidencie FO.

Príjem vyplácaný na základe pracovnej zmluvy = príjem zo závislej činnosti; povinnosť vybrať a odvieť preddavok na daň má zamestnávateľ.

Najčastejšia chyba: Príjem zo závislej činnosti vyplácaný zahraničnej fyzickej osobe z EÚ na základe pracovnej zmluvy uzatvorenej so slovenským zamestnávateľom je celý zdanený len na území SR.

Zahraničné fyzické osoby z EÚ pracujúce v SK firme

Platenie daní

- **Určenie krajiny daňovej rezidencie** = podľa kritérií uvedených v príslušnej zmluve o zamedzení dvojitého zdanenia uzatvorenej medzi SR a príslušnou EÚ krajinou.

Ktoré oblasti treba preskúmať pri zdaňovaní príjmu zo závislej činnosti u zahraničnej FO z EÚ (?)

- V ktorej krajine sa bude zahraničná fyzická osoba z EÚ považovať za daňového rezidenta? Bude to Slovensko alebo iná EÚ krajina?
- Ak sa zahraničná fyzická osoba z EÚ bude považovať za daňového rezidenta v inej EÚ krajine, tak bude fyzicky pracovať len na Slovensku alebo aj v krajine svojej daňovej rezidencie prípadne iných krajinách?

Zahraničné fyzické osoby z EÚ pracujúce v SK firme

Platenie daní

Príklad č. 1:

- Rakúsky daňový rezident (FO žijúca v Rakúsku) má uzatvorenú pracovnú zmluvu so slovenským zamestnávateľom. Prácu fyzicky vykonáva len na Slovensku (v kancelárii svojho slovenského zamestnávateľa). Tento zamestnanec nie je vysielaný na žiadne zahraničné služobné cesty. V ktorej krajine sa bude zdaňovať jeho príjem zo závislej činnosti?

Príklad č. 2:

- Český daňový rezident (FO žijúca v ČR) má uzatvorenú pracovnú zmluvu so slovenským zamestnávateľom. Slovenský zamestnávateľ mu povolil čiastočný výkon práce z domu v Čechách. V ktorej krajine sa bude zdaňovať príjem zo závislej činnosti tohto zamestnanca?

Príklad č. 3:

- Maďarský občan sa presťahoval s celou svojou rodinou na Slovensko z dôvodu výkonu práce pre slovenského zamestnávateľa. V Maďarsku si tento zamestnanec zrušil trvalý pobyt, nevlastní tam žiadnu nehnuteľnosť a nemá k Maďarsku žiadne užšie ekonomické a hospodárske väzby. Pre daňové účely sa teda tento zamestnanec stáva daňovým rezidentom na Slovensku. V ktorej krajine sa bude zdaňovať príjem zo závislej činnosti tohto zamestnanca?

Poskytovanie benefitov zo sociálneho fondu a ich správne zahrnutie do miezd

Právny predpis:

- **Príjmy z prostriedkov sociálneho fondu** poskytované podľa zákona o sociálnom fonde = **príjmy zo závislej činnosti** (§ 5/1f Zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov)

Najčastejšia chyba: Príjmy poskytované z prostriedkov sociálneho fondu sa častokrát považujú u zamestnanca za príjmy oslobodené od dane bez ohľadu na ich charakter.

Príklad č. 1:

- Zamestnávateľ prispieva zamestnancom na stravovanie z prostriedkov sociálneho fondu. Bude tento príspevok oslobodený od dane na strane zamestnanca?

Príklad č. 2:

- Zamestnávateľ sa rozhodol použiť prostriedky sociálneho fondu na nákup poukážok do wellness centra pre zamestnancov v rámci realizácie sociálnej politiky. Budú tieto poukážky oslobodené od dane na strane zamestnanca?

Ďakujeme za pozornosť!

Kontakt

Jana Kyselová
Head of Global Mobility Services

T + 421 2 59 300 467
M + 421 948 121 766
E jana.kyselova@sk.gt.com

Martina Švaňová
Payroll Manager

T + 421 2 59 300 491
M + 421 948 067 038
E martina.svanova@sk.gt.com

© 2020 Grant Thornton Slovakia. All rights reserved

'Grant Thornton' refers to the brand under which the Grant Thornton member firms provide assurance, tax and advisory services to their clients and/or refers to one or more member firms, as the context requires.

Grant Thornton Slovakia is a member firm of Grant Thornton International Ltd (GTIL). GTIL and the member firms are not a worldwide partnership. GTIL and each member firm is a separate legal entity. Services are delivered by the member firms. GTIL does not provide services to clients. GTIL and its member firms are not agents of, and do not obligate, one another and are not liable for one another's acts or omissions.

www.granthornton.sk

